

STAATSCOMMISSIE BEVOLKING? JA NATUURLIJK!

En dan is de bevolkingsgroei opeens terug op de politieke agenda. Nadat bevolkingsbeleid jarenlang als taboe gold op het Binnenhof, wil de Kamer nu van de regering weten wat de maximale bevolkingsomvang van Nederland mag zijn. Aangezwengeld door Paul Scheffer is deze vraag naar voren gekomen in de Algemene Politieke beschouwingen en lijkt nu een heet politiek hangijzer te worden. Daar is een duidelijke demografische reden voor: de belangrijkste motor van de Nederlandse bevolkingsgroei is immers de internationale migratie. En een stop op de bevolkingsgroei, betekent dan ook een stop op migratie. Dat klinkt simpel, maar is het natuurlijk niet. Politiek gevoelige onderwerpen worden graag naar commissies verwezen en dat lijkt nu ook het geval te zijn. Er wordt al verwezen naar de vroegere Staatscommissie Bevolkingsvraagstuk (de zogenoemde commissie Muntendam), die in de jaren zeventig het rapport *Bevolking en Welzijn* uitbracht. Is het niet hoog tijd dat er weer zo'n commissie komt wordt er in de Kamer gevraagd? Dat lijkt mij een uitstekend idee. Maar je moet dan wel verder kijken dan de vraag naar

de maximale bevolkingsomvang. De demografische ontwikkeling heeft ook alles te maken met duurzaamheid en het halen van klimaatdoelen. En natuurlijk ook met het pensioendebat en de discussie over steeds langer leven en steeds langer doorwerken. En wat te denken van de crisis in de zorg, de behoefte aan handen aan het bed, en de nijpende personeelstekorten in het onderwijs, en bij de politie? En hoe kan het dat in de ene helft van het land bevolkingskrimp als een toenemend probleem wordt gezien, terwijl Randstedelingen overbevolking als een kernprobleem zien? Al deze politieke hangijzers hebben een duidelijke demografische kant. Voor het klimaat is een krimpende bevolking een bijkomend voordeel, voor de arbeidsmarkt is groei weer gewenst. Er komt dus heel wat bij kijken wil je het vraagstuk van de maximale bevolking oplossen. Een ding zal duidelijk zijn. De oude Staatscommissie had een stevige wetenschappelijke basis, met het toen nog jonge NIDI als motor. Een nieuwe commissie zou natuurlijk weer zo'n hecht inhoudelijk fundament moeten hebben: aan 'fact free politics' is geen behoefte.

Nico van Nimwegen is Honorary Fellow bij het NIDI